

Granskning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet

Revisorerna i Hultsfreds kommun

2021-11-23

Jörn Wahlroth

Adam Svedlund

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hultsfreds kommun genomfört en granskning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet.

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet är ändamålsenlig och bedrivs med tillräckligt intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet med en tillräcklig intern kontroll.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor		Bedömning
Finns aktuellt och ändamålsenligt handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?	Ja	
Finns andra kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstverksamheten?	Ja	
Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser såväl operativt som förebyggande arbete kopplat till de styrande dokumenten och de ekonomiska förutsättningarna?	Delvis	
Sker en tillräcklig uppföljning både utifrån handlingsprogrammet och andra mål för verksamheten, samt utifrån ekonomiska förutsättningar?	Nej	

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen

att i egenskap av ansvarig nämnd för verksamheten stärker den årliga utvärderingen av handlingsprogrammet, genom en systematisk årlig uppföljning och utvärdering med återkoppling till kommunstyrelsen.

att ta initiativ till att analysera och genomlys verksamheten, framförallt den operativa räddningstjänsten, för att budgetera utifrån realistiska förutsättningar, bland annat utifrån återkommande hänvisning till ekonomiskt underskott kopplat till underskattat antal räddningsinsatser.

att kommunstyrelsen som ansvarig nämnd, som spårbara ärenden (åtminstone som informationsärenden), hanterar för verksamheten övergripande frågor rörande organisation och ekonomiska förutsättningar.

att kommunstyrelsen tydliggör uppdraget till förvaltningsorganisationen att se över möjligheten att inom kommunens totala organisation rekrytera personal som även kan användas som räddningspersonal i beredskap.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor	5
lakttagelser	5
Bedömning	6
Kommunens mål och riktlinjer	6
lakttagelser	6
Bedömning	7
Planering av verksamheten	7
lakttagelser	7
Bedömning	10
Uppföljning av verksamheten	10
lakttagelser	10
Bedömning	11
Samlad bedömning	12
Rekommendationer	12
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	12

Inledning

Bakgrund

Räddningstjänstens verksamhet är en samhällsviktig funktion som i hög grad styrs av lagstiftning. Förutom att ha en tillräcklig förmåga för ledning och operativa insatser, ska det finnas ett väl fungerande förebyggande arbete med tillståndshantering, tillsyn, granskning av bygglov, utbildning, information, rådgivning med mera.

Ansvarig nämnd för räddningstjänsten är kommunstyrelsen, förutom tillsynsverksamheten, som sorterar under miljö- och byggnadsnämnden.

Kommunens revisorer har noterat stora ekonomiska underskott i räddningstjänstens verksamhet. I samband med delårsrapporten angavs prognosen för helåret till -4 mnkr. Antalet uttryckningar uppvisar en ökning i förhållande till motsvarande period föregående år, och överstiger kraftigt det antal uttryckningar som budgeten baseras på.

Kommunens revisorer har i samband med sin riskbedömning beslutat att granska räddningstjänstens verksamhet.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet är ändamålsenlig och bedrivs med tillräckligt intern kontroll.

- Finns aktuellt och ändamålsenligt handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?
- Finns andra kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstverksamheten?
- Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser såväl operativt som förebyggande arbete kopplat till de styrande dokumenten och de ekonomiska förutsättningarna?
- Sker en tillräcklig uppföljning både utifrån handlingsprogrammet och andra mål för verksamheten, samt utifrån ekonomiska förutsättningar?

Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Lag om skydd mot olyckor
- Kommunfullmäktiges styrande dokument

Avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsens ansvar för verksamhet och uppsikt.

Metod

Granskning av relevanta dokument samt intervjuer med kommunstyrelsens presidium, kommunchef, räddningschef samt två brandmästare. Vidare har samtal skett med ekonomichefen rörande verksamhetens ekonomistyrning.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor

Revisionsfråga 1: Finns aktuellt och ändamålsenligt handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?

lakttagelser

Kommunen ska enligt lagstiftningen ha ett handlingsprogram för både förebyggande verksamhet samt räddningstjänst, omfattande följande:

- Kommunens mål för verksamheten.
- De risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser.
- Hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad och hur den planeras.
- Förmågan att genomföra räddningsinsatser.

Beslut om program ska ske minst en gång per mandatperiod. Genom handlingsprogrammet sker även en redovisning av kommunens ambitioner på området gentemot kommuninvånare och andra intressenter.

Ny lagstiftning ställer krav på att handlingsprogrammet behöver revideras där förmågan att genomföra räddningsinsatser delas upp på förmågan att;

- genomföra räddningsinsatser för varje typ av sådan olycka
- genomföra flera samtida räddningsinsatser
- genomföra omfattande räddningsinsatser
- utöva ledning i räddningstjänsten

Nya lagkrav ställer krav på bland annat ett ledningssystem för övergripande ledning som ständigt ska upprätthållas, samt att samverkan och samordning mellan kommunernas räddningstjänster ska utvecklas såväl avseende planering som operativt. För handlingsprogrammet eftersträvas en ökad enhetlighet och jämförbarhet mellan landets räddningstjänstorganisationer.

Den nya lagen trädde i kraft vid ingången av år 2021, men beslut behöver ej fattas om nytt handlingsprogram förrän den 1 januari 2022. Tills nytt beslut har fattats gäller befintligt handlingsprogram.

Kommunens befintliga handlingsprogram beslutades i kommunfullmäktige i september år 2020. Det har under året pågått ett arbete med det nya handlingsprogrammet, vilket förväntas att inom kort kunna lyftas fram för politiska beslut. Av intervjuerna framgår att de ändringar som kommer att ske är utifrån den nya lagstiftningen och att innehåll i övrigt kommer att vara relativt oförändrat. Vidare framgår uppfattningen att det i praktiken inte innebär några större problem för verksamheten att leva upp till de nya lagkraven.

I nuvarande handlingsprogram redovisas en sammanfattande riskbild. Vidare anges effektmål, vilka ska vara mål med mätbara indikatorer. Målen ska visa på vad

verksamheten förmå uppnå. Effektmålen är fem till antalet och kopplade till kommunens "strategikarta". Utöver effektmålen finns i handlingsprogrammet mål och aktiviteter kopplade till

- Den sammanfattande riskbilden
- Förebyggande verksamhet uppdelat på;
 - Kompetens*
 - Utbildning*
 - Tillsyn*
 - Samhällsplanering*
 - Sotning/brandskyddskontroll*
 - Vattensäkerhet*

För den operativa räddningstjänstverksamheten anges mål och aktiviteter. Det handlar bland annat om insatstider, organisationens dimension i förhållande att klara en "typolycka", utbilda och öva räddningstjänstpersonalen, samt insatser för att rekrytera personal i syfte att uppnå fulltaliga styrkor (ex kombitjänster).

Generell förmåga och insatstider beskrivs, där räddningsstyrkor finns i orterna Hultsfred, Målilla, Mörlunda och Virserum. Räddningssvårn finns i Silverdalen och Järnforsen. Totalt i kommunen ska det alltid finnas 18 räddningstjänstpersoner i beredskap samtidigt. För längre avvikelser från denna bemanning ska särskilt redogöras inför kommunstyrelsen.

Det finns totalt nära 100 anställda inom räddningstjänstverksamheten, där de flesta är deltidsbrandmän (räddningspersonal i beredskap). 7,5 tjänster har huvudanställning i räddningstjänsten. Det finns i verksamheten, förutom räddningschef, brandmästare, säkerhetssamordnare, trygghetsstrateg (som även är brandman), materialförvaltare och administratör.

Bedömning

Finns aktuellt och ändamålsenligt handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?

Ja

Det finns ett handlingsprogram som ger stöd för den verksamhet som bedrivs, såväl förebyggande som operativt.

Ett nytt handlingsprogram, utifrån den nya lagstiftningen, behöver finnas på plats fr o m den 1 januari 2022.

Kommunens mål och riktlinjer

Revisionsfråga 2: Finns andra kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstverksamheten?

lakttagelser

I kommunens målmodell arbetas utifrån en strategikarta som sammanställs för varje verksamhet utifrån fyra olika perspektiv:

- Ekonomi
- Invånare och brukare

- Verksamhet och medarbetare
- Utveckling

Till varje mål kopplas nyckeltal som används för att mäta grad av måluppfyllelse.

För räddningstjänsten gäller att **ekonomin** ska bedrivas inom budget. För **invånare och brukare** anges trygg och säker kommun, där underliggande mätning sker för olika typer av olyckor och antal grannsamverkansområden.

För **verksamhet och medarbetare** följs samarbete, arbetsmiljö, delaktighet, ledarskap, samt beredskap. Under **utveckling** följs medarbetares kompetensutveckling, fortlöpande lärande samt hållbart samhälle i form dödsbränder i bostäder. Vidare följs även god kunskap i kris och säkerhet hos kommunens medarbetare.

Bedömning

Finns andra kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstverksamheten?

Ja

Det upprättas mål med därtill hörande indikatorer/mätetal i enlighet med kommunfullmäktiges styrmodell. Flera av målen med indikatorer är direkt påverkbara av räddningstjänsten. För målen inom "invånare och brukare" avseende antal olyckor är räddningstjänstens insatser av mer långsiktig karaktär i det förebyggande arbetet, med beroende av andra aktörer.

Planering av verksamheten

Revisionsfråga 3: Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser såväl operativt som förebyggande arbete kopplat till de styrande dokumenten och de ekonomiska förutsättningarna?

lakttagelser

Av reglemente och handlingsprogram framgår ansvaret för verksamheten, där kommunstyrelsen är den nämnd som har till uppgift att ge inriktningar för räddningstjänstens verksamheter och få kontinuerliga avstämningar. Ur kommunstyrelsens perspektiv sker företrädesvis en planering och styrning av verksamheten i samband med budgetarbetet. Ärenden som rör räddningstjänsten i övrigt hanteras mer sällan i kommunstyrelsen. En genomgång av ärenden som rör räddningstjänsten ett år tillbaka i tiden ger följande resultat:

KS AU, 10/11 2020, § 215, förslag till KS och KF angående Riktlinjer för systematiskt brandskyddsarbete.

KS AU 1/12 2020, § 241, beslut i AU om att omfördela en beredskapstjänst för att inrymma en dagtidstjänst inom befintlig budget. Beslutet har föregåtts av att länsstyrelsen efter tillsyn påtalat brister i bland annat olycksundersökningar och sårbarhet i den förebyggande verksamheten.

KS AU 1/6 2021, § 140, behandling av kommunens ekonomiska uppföljning för tertiäl 1, med beslut i AU om att räddningstjänsten (m fl) ska återkomma med synpunkter och åtgärder till AU den 22 juni. I kommunstyrelsens efterföljande behandling föreslås

kommunfullmäktige att besluta om att verksamheter med underskott får i uppdrag att arbeta med att eliminera dessa och att öka fokus på kostnadskontroll, vilket kommunfullmäktige beslutar den 21 juni.

KS AU 22/6 2021, § 163, information med åtgärder utifrån det ekonomiska läget. Inga särskilda beslut fattades, förutom att redovisningen skulle återkomma till hösten 2021.

Av intervjuerna framgår att utöver ovanstående har räddningschefen informerat om situation och förutsättningar kring en ny brandstation (Målilla/Mörlunda), samt hur den nya lagstiftningen ska hanteras avseende system för "vaken" övergripande ledning dygnet runt. För denna information saknas spårbarhet i protokoll.

År 2012 genomfördes en större genomgång av verksamheten, bland annat i syfte att reducera kostnaden. Sedan dess har inga politiskt behandlade mer ingående analyser av räddningstjänstverksamheten skett, förutom ordinarie uppföljning i form av delårsrapporter och årsredovisningar. En tillbakablick över budgetutfallen (från år 2014) ger en ständigt återkommande bild av underskott, d v s att verksamheten inte kunnat anpassas fullt ut till de ekonomiska förutsättningarna. Sedan år 2017 har underskottet årligen legat mellan 6 % och 16 % av budgetens nettokostnad, eller mellan 1,1 mnkr år 2019 och 2,8 mnkr år 2020. Prognosen för innevarande år är ett underskott om 2,4 mnkr av en nettobudget på 18,8 mnkr, motsvarande ett underskott på nära 13 %.

Både innevarande år och föregående år präglas av omfattande kostnader p g a pandemin. Utöver detta pekas i uppföljningsrapporter på en återkommande underskattning av antalet insatser, vilka konstant i budget uppges baseras på 150 insatser, men har under åren 2017 och 2020 legat inom intervallet 312 till 414. Av intervjuerna framgår att detta förhållande ger underskott om drygt 1 mnkr årligen. Samtidigt har räddningstjänsten ett beting om anpassningar om ca 260 tkr år 2022 (varav ca hälften avser uppskov från år 2021).

Enligt uppgifter från Kolada var Hultsfreds kostnad för räddningstjänst 1 389 kr/inv år 2020. Den ovägda medelkostnaden för Kalmar läns kommuner var 1 307 kr/inv (alla kommuner i landet, ovägt medel 1 032 kr/inv).

Gällande statistik för "Utvecklade bränder i byggnad, antal/1000 inv" redovisades år 2019 nyckeltalet 0,95 för Hultsfred, medan det ovägda medeltalet för länet var 0,66 och för alla kommuner 0,56. För 2018 och 2017 redovisades för Hultsfred 0,87 respektive 0,96, länet 0,66 för båda åren, och alla kommuner 0,57 för båda åren.

Motsvarande statistik "Trafikolyckor med räddningsinsatser per 1000 inv" ger för år 2019 nyckeltalet 3,77 för Hultsfred, medan det ovägda medeltalet för länet var 2,86 och för alla kommuner 2,66. För 2018 och 2017 redovisades för Hultsfred 3,63 respektive 3,24, länet 2,90 respektive 2,84, och alla kommuner 2,66 respektive 2,58.

Av intervjuerna framgår att det finns en tydlig och långsiktig investeringsplanering, som i den formella fullmäktigebudgeten upptar en femårsperiod med fördelning på olika objekt. Nuvarande investeringsplan upptar investeringsutgifter från 800 tkr till 5,7 mnkr på årsbasis. År med byte av brandfordon ger högre investeringsutgifter.

Arbetet med investeringar sker utifrån en relativt hård prioritering utifrån vad driftbudgeten kan hantera i form av ökade kapitalkostnader. Fordon, som är de största utgifterna, lyfts fram när det bedöms nödvändigt ur drifts- och funktionalitetsaspekt. Detta innebär att många fordon är äldre, men att tillräcklig funktion bedöms kunna upprätthållas.

Vidare finns inom ramen för fastighetsförvaltningen ett anslag om 8,5 mnkr redan innevarande år avseende ny brandstation för Målilla och Mörlunda, innebärande avveckling av nuvarande stationer i samband med nybyggnad. Investeringen är skjuten framåt i tiden bland annat utifrån markfrågan. Det saknas för investeringen en kalkyl över hur de driftekonomiska förutsättningarna kan förändras genom en sammanslagning. Förväntan är dock att bemanningsmässiga fördelar uppstår.

Av intervjuerna framgår att det finns ytterligare brister avseende lokalitet som behöver ses över framöver, framförallt ett av värnen (Järnforsen).

Personalförsörjning avseende deltidbrandmän (räddningspersonal i beredskap) är en pågående utmaning som även särskilt lyfts fram i handlingsprogrammet, där rekryteringen ska intensifieras för att uppnå fulltaliga styrkor. Som exempel anges kombitjänster. Av intervjuerna framgår att det varit diskussioner om att både kunna anställa personal som samtidigt kan verka som deltidbrandmän, eller rena kombitjänster. Någon särskild behandling av frågan i kommunstyrelsen har inte förevarit och några konkreta planer finns ännu inte. Inom räddningstjänstens verksamhet genomförs dock kampanjer vid olika tillfällen för att bredda underlaget av sökande till deltidbrandmän. Även om det finns utmaningar, framgår av intervjuerna att full beredskap kan upprätthållas. Det har anskaffats ett särskilt system för att löpande överblicka bemanningssituationen.

Av intervjuerna framgår att handlingsprogrammet är ett aktivt dokument för planering av verksamheten inom räddningstjänstverksamheten, där programmets aktiviteter utgör en grund för planeringen. Det förebyggande arbetet och utbildningsverksamheten har behövt anpassas utifrån pandemin. Det upprättas tillsynsplaner, där det sker årliga "tematillsyner", ex. äldreboenden och bensinstationer.

Nya lagkrav ställer krav på bland annat ett ledningssystem för övergripande ledning som ständigt ska upprätthållas, samt att samverkan och samordning mellan kommunernas räddningstjänster ska utvecklas såväl avseende planering som operativt. För den del övergripande ledningssystemet som ska bemannas med "vaken" personal dygnet runt har avtal ingåtts med Jönköpings ledningscentral. Beslutet att ansluta till ledningscentralen har skett inom ramen för förvaltningsorganisationen, d v s ingen behandling i kommunstyrelsen, men med en "förankring" bland de ledande politikerna. Av intervjuerna framgår att beslutet har föregåtts av att räddningschefen tillsammans med motsvarande funktioner i Vimmerby och Västervik utrett olika alternativa lösningar med fokus på såväl ekonomiska förutsättningar som kvalitet.

Det pågår utredning om räddningstjänstförbund där nio av länets kommuner ingår. Av intervjuerna framgår att det inte varit aktuellt att låta räddningstjänsten övergå i förbundsform, utan istället bygga vidare på samverkan med övriga två kommuner i länet; Vimmerby och Västervik. Av intervjuerna framgår att kommunens direkta

inflytande över verksamheten anses som viktigt och att kunskapen om verksamheten som sådan gynnas av en egen organisation, där istället samverkan i olika former utvecklas.

För den operativa verksamheten finns sedan tidigare avtal om förstahandsinsatser med Vimmerby, Oskarshamn, Högsby, Uppvidinge, Vetlanda och Eksjö.

Bedömning

Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser såväl operativt som förebyggande arbete kopplat till de styrande dokumenten och de ekonomiska förutsättningarna?

Delvis

Vi bedömer att det finns en planering av arbetet för såväl förebyggande arbete som den operativa räddningstjänsten.

Vi bedömer att det saknas en tydlig koppling mellan verksamhet och budget. Kommunstyrelsen behöver analysera och genomlysna verksamheten, framförallt den operativa räddningstjänsten, för att budgetera utifrån realistiska förutsättningar, där den stora avvikelsen och återkommande avvikelsen i budget och uppföljningsrapporter hänförs till antalet insatser.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen som ansvarig nämnd hanterar få ärenden avseende räddningstjänsten. Vi anser att ärenden som exempelvis nya krav enligt LSO som gällande ledningsberedskap åtminstone borde tagits upp som informationsärende i kommunstyrelsen (som ansvarig nämnd för verksamheten).

Vidare anser vi att kommunstyrelsen behöver tydliggöra uppdraget till förvaltningsorganisationen att se över möjligheten att inom kommunens totala organisation rekrytera personal som även kan användas som räddningspersonal i beredskap.

Uppföljning av verksamheten

Revisionsfråga 4: Sker en tillräcklig uppföljning både utifrån handlingsprogrammet och andra mål för verksamheten, samt utifrån ekonomiska förutsättningar?

lakttagelser

Av handlingsprogrammet framgår att avrapportering med uppföljning och utvärdering av aktiviteter görs i samband med den årliga verksamhetsbeskrivningen till kommunstyrelsen. I de fall uppföljningsansvaret av aktiviteter ligger på flera förvaltningar/bolag ska räddningstjänsten samordna uppföljningen och utvärderingen så att en samlad redovisning sker.

Det saknas, utöver den uppföljning som sker inom ramen för strategikartan, en systematisk uppföljning inom räddningstjänstens verksamhet och på politisk nivå av de i handlingsprogrammet ingående ambitionerna (mål och dess aktiviteter).

Strategikartan följs upp i kommunstyrelsen i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Inom ramen för internkontrollen sker uppföljning av materialet och fordonens funktion, samt att bränsleförbrukningen överensstämmer med antalet körda mil.

Bedömning

Sker en tillräcklig uppföljning både utifrån handlingsprogrammet och andra mål för verksamheten, samt utifrån ekonomiska förutsättningar?

Nej

Vi bedömer att kommunstyrelsen i egenskap av ansvarig nämnd för verksamheten behöver stärka den årliga utvärderingen av handlingsprogrammet. Uppföljning av "strategikartan" bedöms för detta ändamål som otillräckligt. Den återrapportering som sker i samband med budgetberedning och uppföljningsrapporter ger inte i tillräcklig omfattning kommunstyrelsen en bild av verksamhetens kvalitet och effektivitet utifrån det av fullmäktige beslutade handlingsprogrammet. Kommunstyrelsen bör tillse att en systematisk årlig uppföljning och utvärdering sker av handlingsprogrammets mål och aktiviteter, med återkoppling till kommunstyrelsen.

Vi bedömer att avsaknaden av att systematiskt följa upp handlingsprogrammet ger kommunstyrelsen en otillräcklig intern kontroll över räddningstjänstens verksamhet.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hultsfreds kommun genomfört en granskning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet.

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet är ändamålsenlig och bedrivs med tillräckligt intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet med en tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen

att i egenskap av ansvarig nämnd för verksamheten stärker den årliga utvärderingen av handlingsprogrammet, genom en systematisk årlig uppföljning och utvärdering med återkoppling till kommunstyrelsen.

att ta initiativ till att analysera och genomlysna verksamheten, framförallt den operativa räddningstjänsten, för att budgetera utifrån realistiska förutsättningar, bland annat utifrån återkommande hänvisning till ekonomiskt underskott kopplat till underskattat antal räddningsinsatser.

att kommunstyrelsen som ansvarig nämnd, som spårbara ärenden (åtminstone som informationsärenden), hanterar för verksamheten övergripande frågor rörande organisation och ekonomiska förutsättningar.

att kommunstyrelsen tydliggör uppdraget till förvaltningsorganisationen att se över möjligheten att inom kommunens totala organisation rekrytera personal som även kan användas som räddningspersonal i beredskap.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns aktuellt och ändamålsenligt handlingsprogram för skydd mot olyckor i enlighet med lagstiftningen?	Ja Det finns ett handlingsprogram som ger stöd för den verksamhet som bedrivs, såväl förebyggande som operativt. Ett nytt handlingsprogram, utifrån den nya lagstiftningen, behöver finnas på plats fr o m den 1 januari 2022.	

2. Finns andra kommunala mål och riktlinjer för räddningstjänstverksamheten?

Ja

Det upprättas mål med därtill hörande indikatorer/mätetal i enlighet med kommun-fullmäktiges styrmodell. Flera av målen med indikatorer är direkt påverkbara av räddningstjänsten. För målen inom "invånare och brukare" avseende antal olyckor är räddningstjänstens insatser av mer långsiktig karaktär i det förebyggande arbetet, med beroende av andra aktörer.

3. Finns en tydlig planering för verksamheten vad avser såväl operativt som förebyggande arbete kopplat till de styrande dokumenten och de ekonomiska förutsättningarna?

Delvis

Vi bedömer att det finns en planering av arbetet för såväl förebyggande arbete som den operativa räddningstjänsten.

Vi bedömer att det saknas en tydlig koppling mellan verksamhet och budget. Kommunstyrelsen behöver analysera och genomlysna verksamheten, framförallt den operativa räddningstjänsten, för att budgetera utifrån realistiska förutsättningar, där den stora avvikelsen och återkommande avvikelsen hänförs till antalet insatser. Vi konstaterar att kommunstyrelsen som ansvarig nämnd hanterar få ärenden avseende räddningstjänsten. Vi anser att ärenden som exempelvis nya krav enligt LSO som gällande ledningsberedskap åtminstone borde tagits upp som informationsärende i kommunstyrelsen (som ansvarig nämnd för verksamheten).

Vidare anser vi att kommunstyrelsen behöver tydliggöra uppdraget till förvaltningsorganisationen att se över möjligheten att inom kommunens totala organisation rekrytera personal som även kan användas som räddningspersonal i beredskap.

4.Sker en tillräcklig uppföljning både utifrån handlingsprogrammet och andra mål för verksamheten, samt utifrån ekonomiska förutsättningar?

Nej

Vi bedömer att kommunstyrelsen i egenskap av ansvarig nämnd för verksamheten behöver stärka den årliga utvärderingen av handlingsprogrammet. Uppföljning av "strategikartan" bedöms för detta ändamål som otillräckligt. Den återsrapportering som sker i samband med budgetberedning och uppföljningsrapporter ger inte i tillräcklig omfattning kommunstyrelsen en bild av verksamhetens kvalitet och effektivitet utifrån det av fullmäktige beslutade handlingsprogrammet. Kommunstyrelsen bör tillse att en systematisk årlig uppföljning och utvärdering sker av handlingsprogrammets mål och aktiviteter, med återkoppling till kommunstyrelsen.

Vi bedömer att avsaknaden av att systematiskt följa upp handlingsprogrammet ger kommunstyrelsen en otillräcklig intern kontroll över räddningstjänstens verksamhet.

2021-11-23

Caroline Liljebjörn

Jörn Wahlroth

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Hulfsfreds kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.